

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ขณะที่โลกกำลังก้าวเข้าสู่ยุค "สังคมข่าวสาร" (information society) ที่สารสนเทศมีความซับซ้อน และจำนวนมาก สื่อมวลชนแต่ละประเภทได้เพิ่มบทบาท และความสำคัญเป็นสื่อกลางถ่ายทอดสารสนเทศแก่สังคมยิ่งขึ้นเป็นลำดับ ดังจะเห็นได้จาก นิตยสารเสนอเนื้อหาเจาะเฉพาะกลุ่มอย่างหลากหลาย ราชการวิทยุโทรทัศน์ได้แยกย่อยมากกว่าเดิม อีกนัยหนึ่งก็คือ แม้สังคมจะสลับซับซ้อนเพียงใดก็ตาม แต่ก็กลับเล็กลงด้วยบทบาทของสื่อมวลชน ทำให้สังคมสามารถรับรู้เหตุการณ์ความเคลื่อนไหวทั้งใกล้ตัว และทั่วโลก ในทางตรงกันข้าม ความเป็น "สังคมข่าวสาร" ก็ได้สร้างความจำเป็นในการพึ่งพาสารสนเทศให้แก่ประชาชนเช่นเดียวกัน ดังที่โดมินิค (Dominick 1987: 44-51) กล่าวถึงเหตุผล "การบริโภคสื่อมวลชน" ของประชาชนไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. เพื่อการรับรู้ (cognitive) หมายถึงประชาชนต้องการสารสนเทศเพื่อสนองตอบความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ในด้านความอยากรู้อยากเห็น เพราะมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสังคม จึงพยายามทำความเข้าใจส่วนประกอบเหตุการณ์ และความเคลื่อนไหวในสังคม โดยการแสวงหา และรับรู้ผ่านสื่อมวลชน

2. เพื่อความหลากหลาย (diversion) หมายถึงปัจเจกบุคคลเปิดรับสารเพื่อสนองตอบตามความต้องการที่แตกต่างกัน เช่น

1) เพื่อกระตุ้นอารมณ์ (stimulation) เป็นการเปิดรับสื่อเพื่อแสวงหาความสนุกสนาน ตื่นเต้น เร้าใจ หรือลดความเบื่อหน่ายในชีวิตประจำวัน

2) เพื่อพักผ่อน (relaxation) เป็นการเปิดรับสื่อ เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด หรือลดความเร่งเร้าในชีวิตประจำวัน

3) เพื่อหย่อนอารมณ์ (emotional release) เป็นการเปิดรับสื่อเพื่อแสวงหาความบันเทิง เช่น ความเพ้อฝัน ความตื่นเต้น ซึ่งเป็นการหย่อนอารมณ์โดยตรง ไม่ใช่เนื่องจากสาเหตุปัจจัยภายนอก ดังเช่นการเบื่อหน่ายสังคม หรือลดความเครียดในชีวิตประจำวัน

3. เพื่อความเป็นประโยชน์ทางสังคม (social utility) หมายถึงประชาชนเปิดรับสื่อ เพื่อความเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยอาจจะแสดงออกด้วยพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1) การแสดงร่วมสมัย (conversation currency) เป็นการเปิดรับสื่อ เพื่อแสดงถึงความทันสมัย หรือความเป็นกลุ่มเดียวกัน เช่น ใช้ศัพท์แสลงเหมือนกัน มีรสนิยมคล้ายกัน

2) แสดงความสัมพันธ์กับสื่อมวลชน (parasocial relationship) เป็นการเปิดรับสื่อเพื่อแสวงหาเพื่อน เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนด้วยกัน ถูกจำกัดด้วยเวลาที่ใช้ในการประกอบอาชีพ ทำให้เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว จึงหันไปพึ่งพา สื่อมวลชนเป็นเพื่อน

4. เพื่อหลีกเลี่ยงสังคม (withdrawal) หมายถึงประชาชนเปิดรับสื่อเพื่อ หลีกเลี่ยงงานประจำ การสมาคม หรือสิ่งรบกวนจากสภาพแวดล้อม เช่น เร่งรีบทำงานให้ แล้วเสร็จเพื่อจะดูรายการทางวิทยุโทรทัศน์ อ่านนิตยสารบนรถไฟเพื่อหลีกเลี่ยงความรำคาญ จากคนรอบข้าง เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า "การบริโภคสื่อมวลชน" ข้างต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนอง ความต้องการของบุคคลทั้งแง่จิตวิทยา และสังคม การจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้มากน้อย เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของสื่อมวลชนที่จะเสนอสารสนเทศ ให้สอดคล้องกับ ความต้องการดังกล่าว โดยทั่วไป พิจารณาได้จากศักยภาพ อำนาจหน้าที่ของสื่อมวลชน เป็นสำคัญ ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้เสนอหน้าที่อันพึงปฏิบัติของสื่อมวลชนไว้ นับตั้งแต่ การแบ่งหน้าที่อย่างง่าย ขณะที่สื่อมวลชนยังไม่พัฒนา จนกลายเป็นหน้าที่ที่ซับซ้อน และเพิ่ม บทบาทมากขึ้นในสังคมข่าวสารโดยมิได้จำกัดอยู่เพียงเฉพาะวงการการสื่อสารมวลชนเท่านั้น แต่ขยายแนวความคิดไปสู่สาขาวิชาแขนงอื่นด้วย เช่น จิตวิทยา สังคมวิทยา รัฐศาสตร์ ภารกิจหลักของสื่อมวลชนที่วางไว้ สรุปได้ 6 ประการ (Hiebert, Ungurait and Bohn 1985: part 4) ได้แก่

1. การแจ้งข่าวสาร (news and information)
2. การให้การศึกษา และเรีนรู้ทางสังคม (education and socialization)
3. การวิเคราะห์ และตีความ (analysis and interpretation)
4. การประชาสัมพันธ์ และโน้มน้าวใจ (public relations and persuasion)
5. การโฆษณา และการขาย (advertising and sales)
6. ความบันเทิง และสุนทรียภาพ (entertainment and art)

แต่ในทางปฏิบัติ ปรากฏว่ามีโลกที่มีส่วนสนับสนุน และโลกที่เป็นอุปสรรคต่อ การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนตามหลักการข้างต้นหลายประการ เช่น นโยบายรัฐบาล โครงสร้างระบบการทำงานของสื่อมวลชน สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเมือง และ

วัฒนธรรมในสังคม เป็นต้น นั้นหมายความว่า สื่อมวลชนมักจะตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของ ปัจจัยภายใน หรือปัจจัยภายนอกในระดับใดระดับหนึ่งเสมอ และอาจเป็นระดับที่เห็นได้ ชัดเจน หรือซ่อนเร้นแอบแฝงก็ได้ เพราะระบบสื่อมวลชนของประเทศต่างๆในโลก ไม่มี ระบบสื่อมวลชนใดเลยที่จะมีเสรีภาพทุกประการ และมีการควบคุมโดยแบบใดแบบหนึ่ง อย่างสิ้นเชิง แต่มีทางเลือกกว่า การควบคุมจะเป็นลักษณะใดมากกว่ากันอยู่ 3 ทางคือ การควบคุมโดยสาธารณชน (public control) การควบคุมโดยธุรกิจการค้า (commercial control) และการควบคุมโดยการเมือง (political control) (ระวีวรรณ ประกอบผล 2525: 5)

เหล่านี้คือเบื้องหลังส่วนหนึ่งในระบบการสื่อสารมวลชน ซึ่งหากผู้รับสารได้ทราบ และเข้าใจเบื้องหลังการเสนอสารสนเทศของสื่อมวลชนแล้ว ก็จะเป็นผู้ที่กระตือรือร้น (action) ที่มีสิทธิเลือกเปิดรับสื่อมวลชน แสวงหา ได้ตอบสนองทางจิตใจตามความสนใจ และความต้องการใช้ประโยชน์ เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของตน (uses and gratification) มิใช่อยู่ในฐานะผู้ถูกป้อน (passive) ข่าวสารแต่ฝ่ายเดียว ความสามารถพิจารณาเลือกรับสารอย่างมีประสิทธิภาพนี้ เป็นการสร้าง "ภูมิคุ้มกัน" ให้กับ ตัวเอง ไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสื่อมวลชน สามารถประเมิน และพิจารณาสารได้ว่าเป็น เหตุการณ์จริง หรือมีสิ่งซ่อนเร้นแอบแฝง มีเบื้องหลัง หรือ "เบื้องลึก" อย่างไรบ้าง

หากพิจารณาเฉพาะสื่อมวลชนประเภทวิทยุโทรทัศน์แล้ว จะเห็นได้ว่า ราชการบันเทิงเป็นราชการที่ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อยู่เสมอ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก สดानीแทบทุกแห่งเสนอราชการบันเทิงในสัดส่วนที่มากกว่าราชการประเภทอื่น เพราะ ราชการบันเทิงเป็นราชการหลักของสดानी ประกอบกับพฤติกรรมการรับสารประเภทนี้ มุ่งเน้น ความเพลิดเพลิน หรือผ่อนคลายความตึงเครียดเป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งลักษณะธรรมชาติของ สื่อวิทยุโทรทัศน์มีคุณสมบัติเสมือนวิทยุกระจายเสียง ภาพยนตร์ และหนังสือพิมพ์ ที่ให้ทั้งแสง สี เสียง และภาพเคลื่อนไหวรวมอยู่ในตัว โดยทั่วไปจึงมักมีทัศนคติว่าราชการบันเทิงทาง วิทยุโทรทัศน์มีอิทธิพลแทรกซึม ดึงดูดความสนใจ และโน้มน้าวใจผู้ชมได้ค่อนข้างสูง นอกจากนั้น ด้วยคุณลักษณะคล้าย "โรงภาพยนตร์ภายในบ้าน" (home theatre) ที่มีผู้ชม จำนวนมาก ไม่จำกัดเพศ วัย และการศึกษา ทำให้ราชการส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่าง กว้างขวาง

ตัวอย่างการวิจารณ์ผลกระทบของราชการบันเทิงทางวิทยุโทรทัศน์นี้ ส่วนใหญ่มัก กล่าวถึงผลกระทบในทางลบ โดยเฉพาะความห่วงใยในเด็กและเยาวชนของชาติ เช่น หนังสือพิมพ์วิจารณ์ว่า ราชการบันเทิงบางรายการไม่ได้ให้ประโยชน์ทางความบันเทิงอย่าง แท้จริง แต่แฝงด้วยสิ่งที่เป็น "พิษภัย" สร้างพฤติกรรมเลียนแบบ และเป็นตัวอย่างไม่ดีแก่ เด็กและเยาวชน บางรายการเสนอแนวท่วงชีวิต (life style) ที่ให้โทษต่อทัศนคติ ค่านิยม และวัฒนธรรมของสังคม เป็นต้นว่า ไม่ได้เสนอภาพความเป็นจริงของสังคม สร้าง

ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับภาษาไทย หรือหลักการดำเนินชีวิตบางอย่างในสังคม เช่น ความพึงเพื่อ มุ่งวัตถุนิยมมากกว่าคุณธรรมจิตใจ ส่งเสริมวัฒนธรรมชาติอื่นที่ไม่เหมาะสมกับสังคมไทย เป็นต้น

ข้อวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงเบื้องหลังในกระบวนการผลิตรายการบันเทิงทางวิทยุโทรทัศน์ประการหนึ่งคือ สถานีจะเสนอรายการลักษณะใด ขึ้นอยู่กับผู้ผลิต ผู้สร้าง สถานี ผู้สนับสนุนรายการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับอื่น ๆ ที่จะกำหนดวัตถุประสงค์ รูปแบบ และรายละเอียดของเนื้อหาการรายการนั้นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจการวิทยุโทรทัศน์เมืองไทย ระบบการ "เซ็นเซอร์" (censor) หรือตรวจพิจารณาการออกอากาศ นับเป็นกระบวนการสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อลักษณะเนื้อหาการบันเทิงทางวิทยุโทรทัศน์

เกี่ยวกับระบบเซ็นเซอร์ รัฐบาลได้จัดตั้ง "คณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์" หรือเรียกโดยย่อว่า "กบว." เป็นตัวแทนรับผิดชอบ ในทางปฏิบัติ กบว. ก็ได้มอบหมายให้คณะกรรมการใน กบว. เรียกว่า "คณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ทางวิทยุโทรทัศน์" ทำหน้าที่ตรวจสอบ และพิจารณาคัดเลือกเนื้อหาการรายการบันเทิงก่อนออกอากาศ ซึ่งภารกิจนี้ได้ดำเนินงานมาเป็นเวลากว่าหนึ่งทศวรรษ (พ.ศ. 2521-2534) และกำลังจะปรับเปลี่ยนรูปแบบไป ให้แต่ละสถานีดูแลรับผิดชอบกันเอง

ดังนั้น จึงเป็นที่น่าสนใจที่จะทำการศึกษายกบทบาทและหน้าที่ของ กบว. ในส่วนที่มีผลต่อเนื้อหาการรายการบันเทิงทางวิทยุโทรทัศน์คือ คณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ทางวิทยุโทรทัศน์ เพื่อรวบรวมไว้เป็นข้อมูลทางประวัติศาสตร์วงการวิทยุโทรทัศน์ไทย อันเป็นหน่วยงานที่วางรากฐานการจัดระเบียบพิจารณาการ และคาดว่าจะเป็นตัวอย่างงานกรองสารให้แก่สถานี หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับได้ใช้ประกอบการพิจารณา และเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น สำหรับผู้สนใจจะศึกษากระบวนการกำกับดูแลการรายการบันเทิงทางวิทยุโทรทัศน์ของไทย ภายหลังจากยกเลิกคณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ทางวิทยุโทรทัศน์ อันมีรากฐานมาจากระบบเซ็นเซอร์โดยองค์การรัฐต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบความเป็นมา และหลักเกณฑ์การทำงานของคณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ทางวิทยุโทรทัศน์
2. เพื่อทราบบทบาท และหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ทางวิทยุโทรทัศน์ ที่มีผลต่อเนื้อหาการรายการบันเทิงทางสถานีวิทยุโทรทัศน์

ปัญหาการนำวิจัย

1. คณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ทางวิทยุโทรทัศน์มีประวัติความเป็นมาอย่างไร
2. คณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ทางวิทยุโทรทัศน์มีหลักเกณฑ์การทำงานอย่างไร
3. คณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ทางวิทยุโทรทัศน์มีบทบาทต่อการควบคุมหรือส่งเสริมเนื้อหารายการบันเทิงทางวิทยุโทรทัศน์อย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

ในงานวิจัย กำหนดขอบเขตดังนี้

1. ข้อมูลความเป็นมาของคณะกรรมการ อาศัยข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องช่วงระยะก่อนที่จะมีการจัดตั้งคณะกรรมการ เป็นองค์ประกอบในการศึกษา เพราะข้อมูลดังกล่าวจะเป็นปัจจัย และรากฐานแห่งแนวความคิดในการจัดตั้งคณะกรรมการในเวลาต่อมา ข้อมูลที่ว่าเป็นคือ การควบคุมรายการบันเทิงทางวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2498-2516 คณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงส่วนราชการ และคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (กบว.)
2. ข้อมูลผลงานของคณะกรรมการ รวบรวมเสนอเฉพาะผลการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ในส่วนกลาง ได้แก่ สถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 3 ช่อง 5 ช่อง 7 และช่อง 9 โดยกำหนดขอบเขตระยะเวลาตั้งแต่ พ.ศ. 2521-2531 เพราะ พ.ศ. 2521 เป็นปีแรกที่เริ่มมีการจัดตั้งคณะกรรมการ ส่วนปี 2531 เป็นปีสุดท้ายก่อนที่สถานีจะขยายเวลาออกอากาศในภาคกลางวัน และเพิ่มเป็นตลอด 24 ชั่วโมง ตามลำดับ ทำให้สถานีบางแห่งนำรายการที่เคยออกอากาศแล้ว เช่น ภาพยนตร์ ดนตรี มาแพร่ภาพซ้ำอีก เพื่อหลีกเลี่ยงการนับจำนวนผลงานที่ซ้ำซ้อน จึงกำหนดระยะเวลารวบรวมข้อมูลเฉพาะช่วง พ.ศ. 2521-2534 เท่านั้น
3. ข้อมูลหลักเกณฑ์การทำงานของคณะกรรมการ
 - 1) วิเคราะห์เนื้อหาภาพยนตร์ ศึกษาเฉพาะภาพยนตร์ที่ห้ามออกอากาศตั้งแต่ พ.ศ. 2521-2531 เพราะการระบุเหตุผลที่ห้ามออกอากาศ จะสะท้อนให้เห็นถึงหลักเกณฑ์การทำงานของคณะกรรมการได้ระดับหนึ่ง

2) แนวความคิดของคณะกรรมการ ศึกษาจากคณะกรรมการผู้ปฏิบัติหน้าที่ ตั้งแต่อดีตต่อเนื่องถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2534) และมีระยะเวลาการทำงานตั้งแต่ 5 ปีเป็นต้นไป เพื่อจะได้แสดงความคิดเห็นตามประสบการณ์ที่สั่งสมมาเป็นเวลาพอสมควร

นิยามศัพท์

คำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย อธิบายนิยามศัพท์เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ดังนี้

1. คณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ทางวิทยุโทรทัศน์ หมายถึงคณะบุคคลที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (กบว.) เพื่อทำหน้าที่ตรวจพิจารณารายการภาพยนตร์ก่อนออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ในส่วนกลางคือ ช่อง 3 ช่อง 5 ช่อง 7 และช่อง 9 รวมถึงคณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ทางวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ณ สถานีแต่ละแห่งด้วย

2. ภาพยนตร์วิทยุโทรทัศน์ หมายถึงรายการบันเทิงต่างๆ ที่ออกอากาศทางสถานีช่อง 3 ช่อง 5 ช่อง 7 และช่อง 9 เช่น ภาพยนตร์ไทย ภาพยนตร์ต่างประเทศ ละคร ดนตรี เกมโชว์ วาไรตี้ สันทนาการบันเทิง รายการเด็ก สารคดี เป็นต้น

3. บทบาท หมายถึงความต้องการ หรือความคาดหวังของสังคม ที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์ทางวิทยุโทรทัศน์ ได้แก่ ผู้ผลิตรายการ และนักวิชาการ อีกทั้งยังหมายถึง ความคิดเห็นของคณะกรรมการที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองด้วย

4. หน้าที่ หมายถึงกิจที่ควรทำ หรือกิจที่ต้องทำของคณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ทางวิทยุโทรทัศน์ เป็นภารกิจหน้าที่ และความรับผิดชอบในงานตรวจพิจารณา ก่อนออกอากาศ ซึ่งส่งผลต่อเนื้อหาภาพยนตร์ในระดับใดระดับหนึ่ง

5. หลักเกณฑ์การทำงาน หมายถึงระเบียบ กฎเกณฑ์ หรือเหตุผลที่คณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ทางวิทยุโทรทัศน์ใช้เป็นแนวทางในการทำงาน แบ่งเป็นสองประเภท ดังนี้

1) ระเบียบ หรือกฎเกณฑ์ เป็นข้อห้ามภาพยนตร์ออกอากาศ ซึ่งระบุไว้ในเอกสารรายงานผลการตรวจพิจารณา โดยเนื้อหาภาพยนตร์อาจจะมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเข้าข่ายในหลายประเด็นของข้อห้ามดังต่อไปนี้

ก่อความไม่สงบเรียบร้อยของประชาชน
 ไม่เหมาะสมกับสถานการณบ้านเมือง
 มีผลเสียต่อการเมือง หรือสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศ
 มีผลเสียต่อประเทศชาติ รัฐบาล หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 มีผลเสียต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือประมุขของชาติ
 มีผลเสียต่อศาสนา
 ขัดต่อศีลธรรม วัฒนธรรม หรือขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย
 ขัดต่อกฎาามารมณ หรือลามกอนาจาร
 ความรุนแรง
 ส่งเสริมให้เกิดอาชญากรรม หรืออบาสมุข
 มีผลเสียต่อภาษาไทย
 ไม่ให้ประโยชน์แก่ผู้ชม
 เทคนิคการผลิตไม่มีคุณภาพ
 ชื่อเรื่องไม่เหมาะสม
 โฆษณาในภาพยนตร์มากเกินไปจนขอบเขตที่กำหนด

2) เหตุผลของคณะกรรมการที่ห้ามภาพยนตร์ออกอากาศ เป็นการแสดง
 ทรศณะต่อเนื้อหาภาพยนตร์ หากคณะกรรมการให้ความสำคัญต่อสาเหตุการห้ามประเภทใด
 สูง แสดงว่ามีระดับของหลักเกณฑ์ข้อห้ามประเภทนั้นสูง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การได้ทราบความเป็นมา และหลักเกณฑ์การทำงานของคณะกรรมการ
 ตรวจสอบพิจารณาภาพยนตร์ทางวิทยุโทรทัศน์ นอกจากจะได้รวบรวมไว้เป็นข้อมูลทาง
 ประวัติศาสตร์ในวงการวิทยุโทรทัศน์ไทยแล้ว ยังคาดว่าจะเป็นตัวอย่งงานกรรณสารแก่ผู้ที่มี
 ส่วนเกี่ยวข้อง นำไปพิจารณาประกอบในการพัฒนางานกรรณสารทางวิทยุโทรทัศน์
2. สำหรับประโยชน์ทางวิชาการอันพึงจะได้รับจากงานวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะ
 เป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่ผู้ที่สนใจจะศึกษากระบวนการกรรณสาร และกำกับดูแลกรรณสารบันเทิง
 ทางวิทยุโทรทัศน์ อันมีรากฐานมาจากระบบเซ็นเซอร์โคดของคักรรัฐต่อไป